

نقش تعاونی در محواستثمار

مصاحبه با شهید مظلوم آیت الله دکتر بهشتی در مورد تعاون

سؤال: باعنائیت به نقش تعاونیها در روند اقتصادی جمهوری اسلامی ایران شکل تعاون و تعاونیها را در اسلام بفرمائید:

بسم الله الرحمن رحیم
پاسخ - یک اصل عام این انسان بزرگ همان نمره برفن از عاقبت کار و زحمت خود و بارور کردنش است که در مورد تعاونیها می باشد. ما از حدود دو سال قبل از این در زمینه تعاونیهای جدید در اقتصاد اسلامی ناچار باید کار می کردیم و در این مورد فشرده کار این است که بخش فعالیتها و کارهای تولیدی و توزیعی در شاخه تولید، در شاخه خدمات، در شاخه توزیع کالا و گردش کالا، اینها احتیاج به سرمایه دارد بی سرمایه نمی شود کار کرد این سرمایه می تواند از سرمایه دار خصوصی باشد اعم از یک نفر و یا چند نفر، می تواند از دولت بوده و سرمایه دولتی باشد آنجا که سرمایه داری خصوصی هست می تواند سرمایه متعلق به آنها بی باشد که کار می کنند و یا متعلق به دیگران باشد که

*** (در شرکت تعاونی) همه به این مسئله سخت قائل باشند که اگر خود اینها پولی دارند خودشان سهام شونند و اگر ندارند دولت به اینها وام می دهد و این وام را آنها بعدا با یک کیفیت معقول و بدون بهره برمی گردانند.**

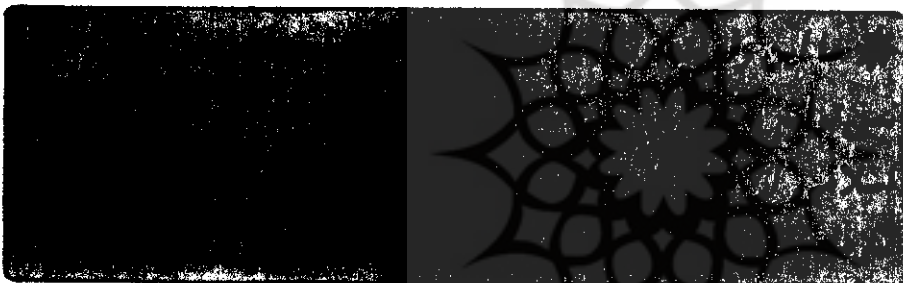
در این حالت سرمایه از کار جدا می شود، بنابراین در کل اینطور می گوئیم که یک وقت صاحبان سرمایه همان صاحبان نیروی کارند یعنی همانکس که نیروی کار دارد خودش هم سرمایه و مایه کار را دارد

و یک وقت صاحبان سرمایه غیر از صاحبان نیروی کار هستند وقتی صاحبان سرمایه غیر از صاحبان نیروی کار باشند یعنی یک وقت دولت، یک وقت هم بخش خصوصی خواهد بود. ما اینطور می اندیشیم که مسئله اساسی این است که حداقل امکان صاحبان سرمایه و صاحبان نیروی کار یکی باشند یعنی کسی که نیروی کار دارد دسته کم خود او هم یک کار داشته باشد نه مزدور دولت باشند و نه مزدور بخش خصوصی. برای این منظور تنها راه تعاون می باشد چون تعاونیها همان شرکتهای سهامی اند با این تفاوت که قید می شود که صاحب سرمایه باید خودش کار کند و هر وقت نخواست کار کند سهمش را واگذار می کند بکسی که بجای او کار می کند، خلاصه اینکه مسئله اساسی در تعاونیها این است که یک راه عملی موثر برای تأمین این نقطه نظر هستند که صاحبان نیروی کار، سرمایه و دست مایه لازم را برای کار خودشان را خود داشته باشند، به این ترتیب جلوی استثمار دولتی و استثمار خصوصی هر دو گرفته می شود و ما کاری نداریم به اینکه تعاونیها به

این معنی در کشورهای دیگر هستند یا نیستند کاری نداریم به اینکه کشورهای سوسیالیستی هم تعاونی دارند. کشورهای سرمایه داری هم تعاونی دارند. ما کاری به این بحث نداریم. سوسیالیستها هم ناهار می خورند. خوب. ما مسلمانها هم ناهار می خوریم. سرمایه دارها هم ناهار می خورند. خوب. ما مسلمانها هم ناهار می خوریم در کشورهای سرمایه داری هم برای تمیز شدن حمام می گیرند و در کشورهای سوسیالیستی هم حمام میگیرند که تمیز بشوند. مسلمانها هم حمام می گیرند که تمیز بشوند. ما کاری به این حرفها نداریم. ما می گوئیم یک هدف اساسی داریم و آن نفی استثمار است و یکی از راههای استثمار بهره کشی از نیروی کار. صاحبان اصلی سرمایه می باشند یعنی وقتی صاحب نیروی کار خودش صاحب سرمایه لازم برای نیروی کارش نبود این یکی از زمینه های استثمار است که از زمینه های اصلی و مهم استثمار است. چه کنیم که استثمار از بین برود. و صاحب نیروی کار. سرمایه لازم را برای کار خودش داشته باشد به چه صورت؟ به صورت شرکتهای تعاونی. البته بصورت کار فردی هم می شود انجام داد ولی بصورت کار فردی. در کارهای کوچک. اگر بخواهیم در کار بزرگ سرمایه فردی بدهیم. که پس صاحب سرمایه غیر از صاحب نیروی کار است و اگر خواستیم کارهای بزرگ را انجام بدهیم یعنی کارهایی را که پیش از یک نفر می توانند کار بکنند تعاونی تنها راه خواهد بود. اما کارهایی که یک نفر می تواند انجام دهد شخصی اند. اگر کلید سازی دارد کلید سازی توی خیابان این دیگر تعاونی نمی خواهد به این سرمایه می دهیم می گوئیم تا تو کلید سازی می کنی این سرمایه مال خودت است اما اگر خواست یک کسی یک کارگاه قالی بافی. یک کارگاه جوراب بافی و یا حتی یک فروشگاه تهیه کند که چهار نفر باشند اگر ما سرمایه را به یک نفر بدهیم آن چند نفر می شوند مزدور و کارگرانی که باید استثمار بشوند. بنابراین اساس کار این است و آن ایجاد واحدهایی است که در آن صاحبان نیروی کار. سرمایه لازم را برای نیروی کار خودشان داشته باشند عین شرکتهای تعاونی. چون شرکتهای تعاونی فرقی با شرکتهای سهامی خاص همین است که در شرکتهای سهامی خاص معمولا امکان فروش سهم و امکان داشتن سهم بدون اینکه فرد در این شرکت کار بکند. هست. ولی در شرکتهای تعاونی چنین امکانی نیست. سهام فقط مال کسانی است که کار می کنند و حتی طوری باید این سهام داده شود که اگر یک کسی تمام وقت کار می کند و یک نفر دیگر نیمه وقت کار می کند آن تمام وقتی دو برابر نفر نیمه وقتی که کار می کند سهم بگیرد. یعنی واقعا باید تمام این نکات رعایت شود هر کسی طوری آنجا باشد که احساس کند اندازه ای که نیروی کار در آنجا صرف می کند به

همان اندازه هم از خودش سرمایه دارد دسترنج او و بازده او نصیب دیگری از طریق داشتن سرمایه نمی شود در حقیقت مسئله جدائی سرمایه از کار را پایان می دهیم این مسئله اساسی و فلسفه اساسی قسمتهای تعاونی که خیلی هم مسئله اش ساده است. مسئله این است که باید صاحبان نیروی کار را از آن گروههای کوچک و بزرگ بوجود آورد و به آنها وامهایی متناسب با کارشان داد و در اساسنامه اشان شرط کرد که هر کس تا وقتی در این شرکت سهام است که اینجا کار می کند و سهمش به اندازه کارش خواهد بود یعنی اگر تمام وقت کار می کند یک سهم کامل دارد و اگر نیمه وقت کار می کند نیم سهم دارد و اگر یک چهارم وقت کار می کند یک چهارم سهم دارد و هر وقت تمام وقت کار می کند بعد می خواهد نیم وقت کار کند آن نصف را باید از سهمش را به کس دیگری که نیمه وقت را بر می کند پرداخت کرد. که یک نسبت معقول باشد میان ساعات کار

نوع کاری که می کنند. اینها واقعا باید عضو آن شرکت تعاونی باشند و به این مسئله سخت قائل باشند که اگر خود اینها پولی دارند خودشان سهام شوند و اگر ندارند دولت به اینها وام می دهد و این وام را آنها بعدا با یک کیفیت معقولی بدون بهره بر می گردانند این طرحی است که ما برای تعاونی داریم و من فکر می کنم بخش عظیمی از کارهای تولیدی، خدماتی، حتی توزیع کالا که خود یک نوع خدمات حمل و نقل است همه اینها را می توانیم از طریق شرکتهای تعاونی تامین کنیم. به یک سلسله صنایع مادر و خیلی بزرگ یا بازرگانی خارجی داریم و اینها را گفتیم که این سرمایه گذاری های کلان در اختیار دولت می باشد و اصلاح ممکن است با شرکتهای تعاونی قابل عمل نباشد. ولی همین کارهای عظیم هم می تواند شاخه های کوچک خودش را هم تعاونی کند مثلا ما می آئیم در بخش وارد کردن کالا یک تعاونی درست کنیم. برای

اشخاص و سهامی که دارند. نسبت هماهنگ و مساوی. البته من روی کیفیت کار می خواهم بحث کنم بحث جداگانه ایست اگر در جمع ضعیف بود. ضعیف می دادیم اشکال ندارد که بگویم کسی که کار پیچیده می کند نسبت به کسی که کار ساده می کند سهمش فرق می کند آنهم اشکالی بنظر نمی رسد بهرحال طوری باشد که هیچ کس احساس اینکه در معرض استثمار و بهره کشی هست واقعا گذاشته نشود و محاسباتشان نشان دهد کسی از کار او و دسترنج او بهره کشی نمی کند این اساس کار شرکتهای تعاونی است که قطعا در تنظیم آئین نامه موثر واقع می شود بر همین اساس بوده است که ما در قانون اساسی مسئله شرکتهای تعاونی را مسئله مهم تلقی کرده ایم البته بخشی از کارها هستند که وقتی سرمایه گذاری بزرگ باید صد نفر باشند خوب. یک تعاونی بزرگ بوجود می آوریم با شرکت صد نفر. بخشی از کارها هست که در آن هزار نفر کارمند و کارگر می خواهد. مهندس و تکنسین و استاد کار و..... اینها همه اعضای شرکت تعاونی هستند. و در آنجا ما می آئیم به همه اینها سهم می دهیم همه کسانی که در اداره یک کارگاه کار می کنند اعم از کار بدنی - فکری - قلبی هرچی و هر

بازاریابی یک تعاونی درست کنیم برای بازاریبانی که اینها کارشان را بصورت بخش خصوصی به دولت عرضه می کنند. یعنی ما هر چی از دولتی شدن اقتصاد خودداری کنیم و از سرمایه داری شدن اقتصاد خودداری کنیم آنوقت بسوی نفی استثمار به شکل عادلانه پیش می رویم.

سوال - در مورد منابع اسلامی که بتواند ما را راهنمایی بکند در مورد تعاون و شکل تعاون با آن محتوایی که شما می فرمائید که با این تعاونی که در حال حاضر در جامعه ما مرسوم است خیلی فرق دارد شما ماخذی را که بتوان به آن مراجعه کنیم بفرمائید.

جواب - ببینید ما این را از کل تعالیم اسلام می گیریم من نمی توانم بگویم از یک منبع خاص. یعنی با توجه به موازین اسلامی از نظر کلی و احکام و مقررات فقهی در زمینه های کار. و سرمایه

بقیه در صفحه ۵۶

نقش تعاونی....

و شرکتها. طرحی را عرضه کنیم بنابراین نمی شود گفت. در گذشته تعاونی به این شکل در اسلام مطرح نبوده و تعاونی بصورت خاص در اسلام مطرح بوده اگر این را سوال می کنید پاسخ ما این است که تعاونی به این شکل خاص در اسلام مطرح نیست. تعاونی یک شکلی است که ما براساس اجتهاد، ابتکار می کنیم و همیشه نقش مجتهد که دارای اجتهاد بویا و هم فقیه مجتهد باشد و هم به شرایط زمان آگاه باشند و هم به روند خاص مسائل اقتصادی و اجتماعی و جزائی و انتظامی و آموزشی و امثال اینها آگاه باشد می تواند خلایق داشته باشد و طرحهای جدیدی را منطبق با معیارهای اسلامی عرضه کند. (ادامه دارد)

«کاپیتولاسیون» در.....

تمام گرفتاری ما از آمریکا است در ۱۸ سال پیش کمال زعلش را به مطلق کشاند، و لرزه ای بنیان شکن به پیکر سرمداران کفر و بیداد انداخت. امام خمینی پس از ایراد این سخنرانی، اعلامیه ای انتشار داد که نقش مهمی در بیداری اذهان ملت مسلمان ایران داشت در اعلامیه امام می فرماید: آیا ملت ایران می داند در ایران روزها در مجلس چه گذشت؟ میدانند بدون اطلاع ملت و بطور قاچاق چه جنایتی واقع شد؟ میدانید مجلس به پیشنهاد دولت سند بردگی ملت ایران را امضاء کرد؟ اقرار به سرخوردن ایران نمود؟ سند وحشی بودن ملت مسلمان را به آمریکا داد.

در بحثی دیگر می فرمایند. این و کلا برای آنکه انکاء به ملت ندارند دست نشانده هستند و قدرت مخالفت ندارند. آنها را با یک اشاره بیرون میریزند بزدان میاندازند. آیا ملت ایران میدانند که افسران ارتش بجای سوگند بقران مجید سوگند بکتب آسمانی که بان اعتقاد دارم یاد کردند این همان خطری است که کرارا تذکر دادم خطر برای قران مجید خطر برای اسلام عزیز.... اکنون من اعلام میکنم که این رای ننگین مجلسین مخالف اسلام و قران است و قانونیت ندارد، مخالف رای ملت مسلمان است.

بسنجید قائد بزرگ که به تزکیه رژیم شاه که با بالا گرفتن موج نارضایتی توده ها و تحریک افکار عمومی سخت وحشت کرده تخت و تاج لرزان خود را دستخوش تند باد انقلاب ملتی عصیان زده و بیدار شده میدید دریافت که با بودن رهبر بزرگ و پیشوای آگاهی چون امام خمینی در ایران نه تنها پیاده کردن طرح استعماری انقلاب سفید، و خدمتگزاری به امپریالیسم آمریکا امکان پذیر نمی باشد بلکه تاج و تخت و کاخ و سلطنت او نیز

قیام کعبه...

می شد. بامطرح شدن انقلاب اسلامی ایران در صحنه سیاست جهانی و احساس خطر عربستان از نفوذ انقلاب اسلامی حکام سعودی بامطرح کردن ناسیونالیسم عرب سعی کردند یک پل نفاق در انقلابیون مسلمان عربستان بوجود بیاورند و دیگر کمتر نامی از اسلام برند، در حقیقت اسلامی که خاندان آل سعود خود را حامی و مدافع آن می پندارند تنها به سنگ سار کردن و خوردن و دست قطع کردن محدود میشود والا در هیچ مورد دیگر از اعمال آنها بویی از اسلام ندارد.

مقامات سعودی گمان می برند با چنین اعمالی می توانند به مردم این شبه جزیره بیاوراند که اسلام همین است و بس غافل از اینکه برهنگان روشن است که امروز مقدس ترین مکان نزد مسلمانان پایگاهی نظامی برای آمریکا شده است که بطور منظم جنبش های اسلامی را کنترل کرده و منتهای مسلمان را تهدید می کند، به همین جهت است که هر سال با نزدیک شدن مراسم حج مقامات عربستان سخت می کوشند تا اوضاع را کاملاً در کنترل خود در آورند تا مبادا حجاج و گروههای عازم این سرزمین نقشی فعال در آگاهی مردم این دیار داشته باشند و بعضاً موقعیت خاندان آل سعود در خطر افتد. در هفته گذشته حجاج ایرانی به جرم تظاهرات علیه آمریکا و صهیونیسم مورد هجوم پلیس عربستان سعودی قرار گرفتند که باعث مجروح و دستگیر شدن عده ای از حجاج متعهد ایرانی شد.

تمام ناظران بر این مسئله اتفاق نظر دارند که انقلاب اسلامی ایران در بیداری این شبه جزیره عامل بسیار مؤثری بوده است، هم اکنون اسلامی که خاندان سلطنتی عربستان خود را پاسدار و حامی آن می دانند خود مسئله ای شده است که موقعیت این پاسداران دروغین اسلام را به مخاطره افکنده است، در ظرف سه چهار سال اخیر در با ثبات ترین کشور نفت خیز نشانه های نا ارامی را در خود احساس می کند، مقامات سعودی باتمام کوششی که میکنند توان این را ندارند که با جریان فزاینده انقلاب اسلامی که در منطقه ایجاد شده است مقابله نمایند.

در معرض زوال و واژگونی قرار دارد. از این رو بران شد که با دستگیری و تبعید ایشان تاج شاهی و انقلاب آمریکائی را از سقوط و نابودی حتی نجات بخشد و زنجیر اسارت را برگردن مردم ایران محکمتر سازد و هرگونه صدای مخالفی را در سینه خفه کند. امام خمینی را به ترکیه تبعید نمود و با این کار زمینه ساز هجرتی تاریخ ساز شد، هجرتی که ۱۵ سال بعد انقلاب عظیم اسلامی را حاصل آورد. انقلاب اسلامی ایران به رهبری پیامبر گونه امام خمینی و به نصر خدا منصور می رزمند و می رود تا به سلطه جباران و ستم پیشگان پایان بخشد. والسلام

نگاهی به غرفه های...

ناخن بیل لودر - فرقره جرثقیل

از وسائل دیگر ناخن بیل لودر است که قبلاً از آمریکا وارد میشده و دانه ای ۱۳۰۰ تومان می خریدیم اما الان خودمان می سازیم و هر عدد ۵۰ الی ۱۰۰ ریال با اجرت تمام میشود. مواد اولیه اش را از فنر شکسته های ماشین که فولاد است استفاده می کنیم. دیگر فرقره جرثقیل است که قبلاً از چین می خریدیم اما حالا خودمان می سازیم و از این قبیل دیگر گیره بزرگ برای کشیدن سیم و پولوس اصلاحی تیلر است که از ژاپن می خریدیم و موقع کار می شکست اما این نوعش که ما ساخته ایم بسیار مستحکم است.

کندوی زنبور عسل - انواع روکش و لایه و لاستیک، تخته سه لایه، از ماشینگاه سیار مدارس قطعات شبکه هوایی برق رسانی - برش سیلندر بولدوزر، پمپ آب، شیر قطع و وصل، صفحه مشبک خرمنکوب، سه پایه سرم، دستگاه ارماتور خم کن دستگاه ابتکاری دارقالی، دنده کلاچ کمباین، کمر بند ابرسانی و قطعات مختلف کمباین و جک تریلی و صدها دستگاه دیگر که در نمایشگاه دیده میشود حاصل کار صنعتگران ایرانی است که برای رهایی از چنگ ابرقترتهای خون آشام، با همت و الایشان ساخته شده و این تازه اول راه است - به امید پیروزی نهائی والسلام

غدير،....

دوست بدار هرکس علی را دوست بدارد
ودشمن دار هرکس او را دشمن دارد.
یاری کن هرکس یاریش کند.
و بی یاور گذار هرکس بی یاورش گذارد
و حق را همواره با علی دار هرگونه که باشد
بعد گفت:
الای حاضران باید هر حضری این امر را
بغایبان ابلاغ کند.

پس از این مراسم، هنوز مردم متفرق نشده بودند که فرشته وحی این آیه را آورد:
«الیوم اکملت لکم دینکم و اتمت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا» در این هنگام پیامبر اکرم گفت:
الله اکبر علی اکمال الدین، و اتمام النعمه، و رضی الرب برسالتی و الولایه لعلی من بعدی
پس از این ابن عباس برخاست و فریاد زد:
«وا لله این بیعت در گردن مردم ثابت گشت»
و اینچنین غدير خم، دست بزرگ تاریخ برای بیعت با «علی» (ع) گردید.